

flaaende Friseminariet for Kvinder Anerkendelse og endoglad Tilskud, uden at man samtidig oprettede Statskolen. Det er den Tankegang, som har bragt mig til nu at stille Forslaget, og hvortfor jeg har meent at kunne gøre Regning paa en noget velvilligere Betragtning af Forslaget end den, der i alt Fald fra nogle Sider tidligere har gjort sig gældende.

Med Hensyn til Enkeltighederne skal jeg nu kun bemærke, at naturligvis ville de blive overvejede i Udvalget, og det vil jo ogsaa Spørgsmaalet om Betsomningen blive udførligere oplyst. Jeg tror ganske vist ikke, at Summen er for stor, og jeg tror heller ikke, at man kan faa, hvad man skal have og maa have for de samme Penge, hvortfor man har bygget Sallinge Seminarium eller den anden Skole, der er Tale om. Fordringerne ere jo nu noget større; naar man skal indrette Gynastiksal, Sängsal o. s. v. og Øvelsesskole i 3 eller muligvis 4 Klasser — jeg har naturligvis ikke noget imod det —, kræver det jo en Forøgelse af Lokalerne, og hver Lokaleforøgelse betinger en Forøgelse af Byggesummen, som man jo temmelig nøjagtig kan angive i Forvejen. At der skulde være 12—14 Værelser stillede til Raadighed, maaste vel endog indlemmede i Lejligheden for Forstanderen paa Bølle Seminarium, er mig noget aldeles nyt, og det betvivler jeg i højeste Grad, skulde være Tilfældet. Det er vor mest økonomiske Bygningsspektør, under hvis Resport Sagen ligger, det er efter Bygningens Størrelse og Omfang næsten utænkeligt, at det kan forholde sig saaledes, jeg tror ganske sikkert, at der maa være en Misforstaaelse i denne Henseende, men jeg kan imidlertid ikke i Djæblippet oplyse, hvort den bestaar, det er mig noget nyt og ukendt. — Det er ganske naturligt, at det her foreslaaede Seminarium nu lægges i Sjælland. Det er af to Grunde. Det er for det første en Hensyntagen til de bestaaende Seminarier eller Kurser, hvad man nu vil kalde dem, her i Kjøbenhavn for Lærerindens Uddannelse, hvis store Betjødning og dygtige Ledelse jeg er den sidste til at bestride, et Hensyn til dem for ikke at skabe en Konfurrense, idet jeg netop tænker mig disse Kurser indlemmede mellem de anerkendte Privatseminariet. Men der er tillige et andet Hensyn, og det er — og her berører jeg et Trangs-spørgsmaal —, at der er en særlig Træng til en saadan Skole for Sjælland og mest altsaa for Midtjylland og Vestjylland, hvor man under den stærke Udvikling af Skolevæsenet under Forholdene derovre støder paa mange Vanskeligheder og ligeledes støder paa den Vanskelighed, at

det mange Gange er ret besværligt at staffe tilstrækkelig dygtige Lærerekræfter. Men yderligere er der ogsaa Hensynet til, at en stor Del af de unge Kvinder, paa hvis Optagelse paa dette Seminarium jeg har tænkt — det er mig bekendt, det ved jeg baade fra privat Kundskab og af andre foreliggende Omstændigheder, at de meget ofte i stort Antal søge her til Kjøbenhavn til de her bestaaende Seminarier —, under meget strenge Forhold, under Forhold, som ere oprørende ved deres Inhumanitet, det vil sige ved den Ulykkes Inhumanitet, der her fremtræder, maa slide sig gennem det Mar, til hvilket de maa indskrænke Undervisningen, fordi de ikke have Midler til mere og derved ødelægge sig selv for al Fremtid. Det er for at spare disse unge Kvinder, netop øvre fra disse Gæne, udgaaende fra fattige Hjem, som have søgt til Hovedstaden og der under dyre fjerne Forhold skulle arbejde sig frem til dette Maaal, som i Reglen kun kan naas høist ufuldstændig af dem, altsaa, det er for at spare dem for denne sorgelige Vandring, at jeg har meent, at denne Statskole burde lægges i Sjælland og da paa et saadant centralt Sted, at det særlig kunde fyldestgøre, hvad Midtjylland og Vestjyllands Træng krævede. Men naturligvis lægger jeg for øvrigt ikke Vægt paa, om det bliver Silkeborg eller et andet saadant passende Sted i Sjælland, det har været mere tilfældige Grunde, som have bestemt mig for Silkeborg, jeg skal udtale mig for det første, at den særdeles udmærkede Dame, som jeg har tænkt mig skulde forestaa Seminariet eller Statskolen, hvis den bliver gennemført, jo befinder sig og har en Skole i Silkeborg, og dernæst, at Kommunen der har stillet Terrain til Raadighed, hvor Seminariet udmærket vil kunne placeres.

Om alle øvrige Enkeltheder forbeholder jeg mig at forhandle med Udvalget, som naturligvis ogsaa vil faa alle de Oplysninger til sin Raadighed, der kan være Tale om.

Th. Nielsen: Naar den ærede Minister sagde, at Kvinderne ødelagde sig selv ved det anstrengende Arbejde, skal jeg bemærke, at det er jo kun en meget lille Del af dem, der vil kunne faa Nytte af Kvindeseminariet, kun $\frac{1}{6}$ af alle dem, der skulle dimitteres i det hele, og jeg mener da, at det er vel værd at overveje, om det ikke var bedre at bruge de Penge til Uddannelse af nogle flere Kvinder; thi der er mange flere fattige end de, der komme ind paa det eventuelle Statsseminarium. Thi man tør vel ikke sige, at det bliver de fattigste, der komme derind. Jeg har allerede fremhævet,